

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

24. szám

Kiadó és lap tulajdonos:
A Budapesti Kávésok IpartestületeFelelős szerkesztő:
Dr. Havas NándorSzerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

Alapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárása f. é. december 21-én (hétfőn) délután félórakor az ipartestület tanástermében

C L E S T

tart, melyre az előjáróság tagjait meghívja.

Budapest, 1931 dec. 15.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.
főtiszt. elnök.

Évzárás

A legutóbbi évek során mindjebb romló gazdasági irányzatát saját testünkön tapasztalva, minden esztendővel azzal a reménnyel és óhajjal zártunk le, vajha a következő év kedvezőbb lenne az elmúltal!

A remény és az óhajlás azonban az év végére beteljesületlenül maradt és — valljuk be — ez az egyedül aktívum, amit az elmúlt esztendő sok részvételével megmentenünk sikerült. — Méréget készíteni évről-évre nehezebb, meri csak bajokról, gondokról tudunk beszámolni, javulást, kedvezőbb momentumot még nagyjából sem tudunk felfedezni. Ha talán az az egy tény nem jelent valamit, hogy annyi baj és nyomorúság után ölnék és léteznünk!

Évről-évre javulást vártunk és reméltünk és amikor a gondokkal terhes évek elmúltak, visszasírtuk és visszakívántuk azokat. Milyen jó lenne az előző évek gazdasági helyzete, mennyire beérnők az elmúlt 1—2 esztendő bár eszékent, de a maihoz képest jóval nagyobb forgalmával.

A világháború után 13 évvel még javában folyik a gazdasági háború. Ha az ágyúlövésnek, dörmögésnek, repülőgépek harcra berregése nem is hallatszik, ha a kórházakban nem is fekszenek a háború sebesültjei, a gazdasági élet annál nagyobb pusztulásokról tanuszkodik. A háború folyik — gazdasági eszközökkel, az államok egymás gazdasága elől zárják el határaikat, mindenki importálni akar, más területek és országok termékeit beereszteni nem akarják. A forgalom eszközei megbénultak, a pénz és áruk kimerülése megakadályozza az élet létketésének fennakadása, gazdasági ágakat bénít meg, a pénzforgalom korlátai a termelést nehezítik meg, sőt egyes vonatkozásokban teljesen lehetetlenné teszik. Így lépett fel a munkanélküliség előbb mint gazdasági jelenség, utóbb mint a gazdasági életet megbénító áradat. Európai, sőt világjelenséggé vált a munkanélküliség számának növekedése; dolgozók százezreinek a termelésből való kikapcsolása, a fogyasztás válságát idézte elő.

Az utóbbi évek pénzügyi gazdálkodását sem mondhatjuk valami szerencsésnek. A felmerült problémák nem a mai Csonka-Magyarország kereteihez méretezettek, hanem a régi boldog Magyarországhoz, amikor a Kárpátok és az Adria közötti területen élő 20 millió magyar járult hozzá az ország terheinek viseléséhez. — Ma 8 millió léleknek kell fenntartani azt a keretet és adminisztrációt, melynek nagyságát már annak idején kifogásolták. Alig valamivel esekélyebb az intézkedő hatóságok száma és személyzete, mint régen, sőt új intézmények állítottak fel, amelyek újra terhekkel és költségekkel jártak.

A túlméretezett központi igazgatás költségeit pedig fedezni kellett, a külföldi kölcsönök ka-

matait fizetni kell, megkezdődött nem a pénz, de a terhek inflációja. Az adók s a közületek fel-szívták a gazdasági élet nélkülözhetetlen szükségletét képező forgatókört. Elértük azt, hogy pénz seinknek sincs, még a kinstárnak sem, mely most már elérve az adóztatási lehetőség végső határához, kiadásait igyekszik leszorítani, nem a legszerencsésebb formában, mert takarékosági intézkedéseivel az egyetlen, eddig még fogyasztóképes társadalmi réteget kapcsolja ki a fogyasztásból. Elérkezettünk tehát oda, hogy sem a kereskedőnek, sem az iparosnak, sem a tisztviselőnek, még kevésbé a szabad pályán levőknek nincs költeni való pénze, még jó ha megélhetését tudja fedezni és egzisztenciáját fenntartani.

A gazdasági élet egyes tényezői fogaskerekként vannak egymásba kapcsolódva, ha az egyik megáll, megáll az egész. Circulus vitiosusként van szerves összefüggésben minden világrész, minden ország, minden egyes társadalmi réteg, bármelyiknek kiesését és megbénulását megérzi az egész.

A háború utáni évek egész világra kiterjedő egyoldalú gazdaságpolitikájának hatásait érezzük az egész vonalon. A nagy világpolitika ma minden egyes ember életéhez ferközött és annak hatásai alól nem tudja magát kivonni senki sem. A kanadai bűztermés jó vagy rossz voltát a magyar kisközégek epógi megérzi, mint az angol font értékének hullámzását.

El kell ismernünk, hogy ily helyzetben nagyon nehéz átfogó gazdasági tervet kidolgozni, amikor a helyzet az egész világon bizonytalan. Nem is lehet mást tenni, mint várni, konzerválni a meglévő értékeket, hogy a helyzet javultával meg legyenek dolgozva, termelői erőink.

Szándékosan kerültük speciális ipari szempontjaink ismertetését, közismert bajaink taglalását és a magunk dolgainak taglalását. De úgy gondoljuk, hogy ebben a nagy gazdasági küzdelemben, amelyet világrészek és országok a gazdasági élet eszközeivel várnak és szerződés, valutaris intézkedések segítségével folytatnak, egy-egy kisebb érdekeltég legfeljebb áldozata, nem pedig döntő tényezője lehet.

Nekünk tehát akarva, nem akarva várnunk kell az idők jobbrafordulását. A dolgokon sajnós, változtatni nem tudunk, esekély számunknál fogva politikai súlyunk nincsen. Nem vagyunk politikai tényezők és csak baráti jóakarattal, nem pedig politikai szükségességgel, ha valamely politikus értünk szót emel.

Mi csak egy szempontból jövünk tekintetbe, mint adózók és közterhek viselői. E részben nem állunk más iparágak mögött, mert hiszen annyi — sőt több — szolgáltatást teljesítünk, mint akárhány sokkal nagyobb létszámú és politikai súlyú bíró iparág. Sajnos, hatóságaink csak ritkán ismerik fel iparunknak ezt a szerepét és valljuk be, nem nagyon törődnek a mi bajainkkal.

Van még egy szempont: az idegenforgalom szempontja, amelyben a kávéiparnak jelentősége is hivatása van. De valljuk be őszintén, a mi idegenforgalmi problémáink kezelése nem történik azzal a komolysággal és cél tudatossággal, amelyet ez az érdek megérdemel. Nem akarjuk kétségbevonni, vagy kritizálni azoknak a jóliszámú és jószándékú urak működését, akik e kérdést szívügyükké teszik, de azt látjuk, hogy minden jóakarat — hajótörést szenved.

Év végén vagyunk és az elmúlt idők esemé nyéből kellene következtetnünk a jövőre. De a felfordult gazdasági életben, amikor a közis-

mert és érvényesnek tartott összefüggések érvényen kívül helyeztetek, gazdasági törvényekre hivatkozni nagyon nehéz és meddő dolog.

Nem tehetünk mást, mint várjuk a jobb időket. Az új esztendőbe pedig át kell vinnünk az elmúlt esztendő egyetlen aktívumát — a reménységet, hogy talán egyszer jobb idők is következnek!

Mészáros Győző.

SZAKKÉRDÉSEK

Rovatvezető: Kalona István.

„Kávéskatulyák“

Békeffy László nevezi meg fenti kifejezéssel azokat a kis kávéházakat, melyek modern, bár-szerű berendezéssel és a régi, pesti kávéház stílusától, üzletvezetésétől teljesen eltérő módon, új utakon keresik boldogulásukat.

Mielőtt a kérdéshez szakszertőn néhány szót hozzáoznánk, lássuk csak, miként vélekedik hetilapjában a témáról a jótollú és közszeretben álló konferanszié, akinek a pesti kávéház iránti szeretetéről többszörösen volt alkalmunk cikkei kapcsán megemlékezni.

„Budapestben az utóbbi hónapokban egyre-másra nyílnak meg a legexotikusabb nevű apró kis kis kávéházak, amelyek stílusosan alkalmazkodnak nevékhöz, mert igazán nem sok kö-zük van ahhoz, amit eddig nálunk „kávéház“-nak neveztek.

Ami pedig a legfeltűnőbb jelenség, a régi, patinás, híres nagy kávéházak egyre rosszabbul mennek, az exotikus kis kávéskatulyák pedig állandóan zsufoltak — s ezek a kis potyák rövidesen elnyelik a cápákat. Semmi sem jellemzi jobban a mostani mélyreható gazdasági krízist s a velejáró nagy változást, mint a mexikói és indókinai elnevezésű apró kávéházak boldogulása, szemben a nagy kávéházak lesújtó válságával. Mert határozottan szomorú dolog, hogy a pesti életnek ezek a centrumai, a budapesti ember kedvelt, kényelmes klubszertő tanyái a tönk szélére jutottak és a konjunkturalis izű kis skatulyák a város megfogyatkozott számú kávéháza járó közönségét egészen elhódítják — újszerűségekkel... Mert szó sincs róla, hogy olcsóbbak, jobbabb lennének és ízletesebb kávé, frissebb kávé, szelidnek fel... A nagy budapesti kávéházakat általában kitűnő iparművészek tervei szerint építették és dekorálták, nem egyet-elsőtárgú festőművészek ékesítették freskókkal és például az egyik körüti kávéház falait és mennyezetét Lotz Károly festette... Az új, kis kávé-wigwamokat színházi díszlet-tervezők, vagy éppen kulisszamázolók „ékesítik“ s az egyik legutóbb megnyitott kis helyiség „freskóit“ a művész pontosan tizenhárom óra alatt festette meg, — reggel nyolctól este kilencig... Másnap már nyitott is a boldog tulajdonos... A közönség egészen különleges okokból karolta fel ezeket az izlés, kényelem és még árak szempontjából is „exotikus“ helyeket... Elsősorban majdnem mindegyikben van egy két-háromtagú zenekar, amely kávé szüreselgetése mellé andalító muzsikával szolgál... Hölgyek és urak, hering módra, az egymás intim közelségében ülnek s az enyhe világítás — kivált ha

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyártmánya!

már kevés a vendég, — úgy hat, mint valami ravaszul kieszelt trükk, vagy ahogy mondani szokták „hatásvilágítás“.

A kis kávéházak boldogulásának titka elsősorban az, hogy a kis helyiségért kicsiny bért kell fizetniük, három-ötezer pengő. A nagy kávéházak bére húsz és negyven ezer pengő között mozog. Az adóhatóságok az adó kivételénél elsősorban a helyiség nagyságát és a bérösszeget veszik alapul, ami megint a kávéskatulyák javára billenti a mérleget.

Ezek az exotikus-nevű új kávéházak nem tartanak újságot, nem fizetik a pincéereket, két tucatnyi helyhez külön ruhátartót tartanak (ami szintén jövedelmező) — s ilyen előnyök mellett az agyonnyomortított nagy kávéházaknak legyűrhetetlen konkurenciát teremtenek. A nagy kávéházak pedig nem állíthatnak be kétháromtagú zenekart, nem csinálhatnak hangulatvilágítást, nem teremthetnek zsúfoltságot, hanem fogesikorgatva nézik, hogy a kuliszhelyiségek hogy esábjítják el vendégeiket márványfalai között.

A budapesti aranyifjúságnak pedig exotikus nevű, zsúfolt, zenés helyiség kell, a hölgyek az aranyifjúság után tódulnak és híres, régi pesti kávéházakban, ahol a politikai, művészi és társadalmi élet történéseinek nem egy fejezete játszódott le, csak az öreg kávéházi nénikék üldögelnek már, míg a kor változott izlése, a háziúr és az adóhatóságok jövőtől a nem húzzák a roót... s nekik is modernizálniuk kell.

Eddig szól a kis cikk és valljuk be, meglepően nagyfokú tájékozódottság és igazság van soraiiban lefektetve. Bizony igaz, a pesti nagy kávéházak, mászás terheikkel napról napra rosszabbul mennek, a közönség szeretete pedig fokról-fokra hajol az új, kávéskatulyák felé. Vajjon mi az oka ennek, túlhaladottká váltak a régi rendszerű üzletek, rendszerváltozás előtt állunk, avagy ez csak egy időleges, átmeneti állapot?

Nehéz ilyen általános kérdésre felelni, manapság, amikor százéves régi patinás bankárcegek papírvárként omlanak össze, megdönthetetlenek tartott elvek és közgazdasági tanítások máról holnapra anakronizmusává válnak.

Kétségtelen tény azonban az, hogy ezek a modern kis kávéházak rengeteg előnyt élveznek nagymúltú elődeikkel szemben, melyek ellen jóformán védekezniök sem lehet. A „kávéskatulya“ minimális házbérével, hangulatvilágításnak elnevezett világítási takarékoságával, kis terjedelmének megfelelően az egész vonalon erősen csökkentett rezsizsámlával, újság, főleg képeslapalanságával megvalósított mindazt, amit a régi stílusú kávéház minden erőfeszítése dacára sem tudott keresztülvinni: a lélepitést. A nagykávéház nem tudta sem házbérért, sem világítását, fűtését, lapszámláját, de egyetlen más rezsitételt sem a változott viszonyok arányában lecsökkenteni, mert ha imitt-amott faragott is le egyik másiktól valami csekélységet, a közterhek növekedése, egyes más tételek emelkedése, a gyarmati cikkek horribilis áremelkedése elvitte ezt az átmeneti lélepitést. Egyformán kell fűteniük, ha telt házuk, ha üres házuk van, személyzetet nem küldhetnek el, mert az apparátus beállítottsága körülményes kezelést igényel. De más ezekkel szemben a vendég igénye is. Itt külön kártyatermet, lapokat, kényelmes, törökbaszserű elhelyezkedést, esendét, zavartalanságot, családi miliót kíván meg. Ezzel ellentétben amott bent kártyázik a kis skatulyában, lapokat nem olvas (de nem is olvashatna a hiányos világítás folytán), nem törődik vele, ha a kis helyiség okozta zsúfoltság következtében az ölébe is ülnek (pláne, ha azt egy csinos és fiatal hölgy tenné meg), összeszorul esőpp asztalokká körül, amikre még a kezét sem tudja feltenni (még jó, ha a kávéja ráfér), kéjjel szüresülő a szünetnélküli muzsikát, amit 3-4 tagú jazzek szolgálnak fel, a pincér minden pillanatban belelök a székébe előlről, hátulról, mert nincs helye a kiszolgálás lefolytatására, a családi milió helyett pedig feleségének és leányának tisztelettel mutogatja X és Y jampeenek ezidőszertinti barátját vagy ismert színművész nő inspekción barátját.

Amiket itt felsoroltam, ne tessék elfogultságnak venni, mert magam is megállapíthatom, hogy hiába, ennyi hiány és kényelmetlenség dacára a közönség, különösen a fiatalság határozottan kedveli ezeket a modern kávéházakat.

Az a meglepő mégis ebben, hogy ugyanaz a vendég, aki a nagykávéházban le sem ül, mert nem talál kényelmes helyet magának, aki ezer panasszal fordul a pincérekhez a hely kényelmetlensége, a lármas szomszédok miatt, az mintegy testi-lelki metamorfózison megy át, amikor a kávéskatulya küszöbét átéli. Itt bizony mindig több a „hangulat“, mert a kevés vendég is ügyes plazirozással telt helyiséget mutat és a pesti ember természetrajzához tartozik oda menni, ahol mutathatja magát, ruháját, autóját, nőjét és

azt, hogy ő még él, ha nem is úgy, ahogvan szeretne.

Mert valljuk be egyenesen, mi az oka ezeknek a bárszerű kávéházak népszerűségének: pestiesen szólva egy kis „felvágás“, nagyzolás.

Derogál kávéházba adni randevut, kávéházban tölteni az estét, az elmult gyönyörű inflációs idők emlékeire visszagondolva, a lokált, a bárt szereti, ahol hangulat van, hiszen éppen ez az egyetlen, ami mai sivár életéből úgyszólván teljesen hiányzik.

Ezért nem is tekinthetők ezek a kis kávéskatulyák a szó szoros értelmében vett kávéházaknak. Kis lokálok ezek, amelyek a kávéház elnevezéssel egyfelől a közönségnek azt a hiedelmét akarják eloszlatni, hogy árúik a mulatók árszabásához idomulnak, másrészt elnevezésük folytán záróra, zenéltetés, adózás szempontjából élvezik a kávéház előnyösített helyzetét. A mulatótulajdonosok tudják ezt, panaszoknak in miatta, sőt éppen a minap vezettek kiüldöttséget az illetékes hatóságokhoz, hogy ezt a szerintiük illetéktelen konkurenciát szorítsák vissza a normális keretek közé. Pedig hiába: ahol nincs, ott ne keress! Bármennyire is méltányoljuk és elismerjük, a mulató műsorok, engedélyek és adózási többletek hallatlan súlyát, a közönség sovány zsebe ma, mint mindenben, itt is az olesó portéka felé hajlik. Szeretnek mulatóba, bárba járni, de csak kávéházi árak mellett. Ha tehát ezek a fennálló és a kávéházakra vonatkozó közrendészeti, erkölcsi szabályokat szigorúan betartják, működésüket kifogás tárgyává tenni nem lehet.

A mai dekonjunkturális idők gyermeke a kávéskatulya és népszerűségének, sőt terjeszkedésének mindaddig meg lesz a létjogosultsága, amíg a mai, vagy annál is rosszabb viszonyok között fogunk vacillálni.

Katona István.

HIVATALOS RESZ

Figyelmeztetés

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitánysága azt közölte ipartestületünk elnökségével, hogy megejtett vizsgálatai alkalmával azt állapította meg, hogy egyes zenés üzletekben engedély nélkül énekeltek, a vendégek táncolását megengedik és a zenélési zárórát túllélik.

Mint hogy ezek a eszelekmények a fennálló szabályrendeletekbe ütköznek, nyomatékosan felhívjuk érdekelt kártársainkat, hogy a kifogásolt üzletviteltől saját érdekükben szigorúan tartózkodjanak.

Budapest, 1931 december 15.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főtítkár. elnök.

Felhívás és figyelmeztetés

Utóbbi időben panaszok tömegét kaptuk amiatt, hogy egyes vendéglőkben, kávéházakban, tejjókban és magánhelyeken minden engedély és vigalmi adó fizetése nélkül üzlet-szerűen folytatják a kártyajátékot, illetve ezt az ott megjelenő közönségnek — sokszor díjmentesen — megengedik.

Mint hogy ez a gyakorlat a fennálló törvényes szabályokba ütközik, újból felkérjük érdekelt kártársainkat, hogy három nap alatt jelentsek be ipartestületünk irodájában azokat a helyeket — az adatok pontos feltüntetésével — ahol ilyen visszaélést tapasztaltak, mert csak konkrét adatok birtokában van módunkban az illetékes hatóságoknál eljárni.

Végül felhívjuk azokat a kártársakat, akiknek üzletében vendégek szórakoztatására rádió van felszerelve, ezt a körülményt is jelentsek be.

Budapest, 1931 december 15.

Kártársi üdvözléssel

Dr. Havas Nándor s. k., Mészáros Győző s. k.,
főtítkár. elnök.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgató-ságtól.

155.378—1931. VI. fő. szám.

Tárgy: Az italmérségi engedélyek áthelyezése és az ú. n. jogfolytonosság alapján gyakorolt engedély nélküli italmérsés esetében követendő eljárás szabályozása.

Körrendelet

valamennyi m. kir. pénzügyőri biztosi kerület vezetőjének

Budapest.

Az 1931. évi november hó 21-én kelt 139.108—1931. VII—a. számú P. M. rendelet alapján az 1930. évi augusztus hó 9-én kelt 112.992—VI. 1930. számú itteni körrendelettel közölt 84.725—1930. X. fő. számú P. M. rendelet ki-

egészítéseképpen meghagyja a kir. pénzügyigazgatóság, hogy az ú. n. jogfolytonosság alapján gyakorolt italmérsét (italelárusítást) a jövőben csak akkor tőrje meg, ha az engedély iránti kérvény benyújtásakor az üzlet tulajdonosa úgy a lakóhely, valamint azon esetben, ha az üzlethelyiség más kerületben fekszik, az üzlethelyiség szerinti illetékes adószámveteli osztály által is kiállított bizonyítvánnyal igazolja, hogy hátralékos köztartozása nincs.

Amennyiben ezt nem igazolná, az 1921. évi IV. te. 34. §-a alapján hívja fel az engedély nélkül gyakorolt italmérsés (italelárusítás) be-szüntetésére.

Azokat az engedély nélküli italmérséket (italelárusítást), akik jelenleg jogfolytonosság alapján már gyakorolják az italmérsét avagy elárusítást, haladéktalanul hívja fel annak a fenti módon leendő igazolására, hogy esetleges köztartozásait befizették-e és figyelmeztesse, hogy jogfolytonosság alapján az italmérsét (italelárusítást) csak akkor gyakorolhatják tovább, ha a felhívásnak 30 nap leforgása alatt pontosan eleget tesznek.

Azok részéről, kik köztartozásainak a befizetésére részletfizetési kedvezményt nyertek, az igazolandó, hogy az esedékessé vált részleteket befizették. Amennyiben az üzlet tulajdonosa a fent előadott mindkét esetben a felhívásnak nem tenne eleget, az engedély nélkül gyakorolt italmérsét (italelárusítást) szüntesse be.

A korlátlan és korlátolt kimérési (italelárusítási) üzletek áthelyezése iránt előterjesztett kérelmeknél folyamodó köteles a m. kir. államrendőrséghez benyújtott kérvényhez az illetékes adószámveteli osztály által kiállított, a köztartozásainak kifizetését igazoló bizonyítványt is csatolni. Amennyiben engedélyes ezt

Kávéházak renoválását, Duco fényezését vállalja

Pecsek István műasztalos

ipari vállalat

Budapest, IX. Liliom u. 52. Tel.: J. 43-8-34
Költségtérítés díjtalan.

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-uca 14. Tel.: Aut. 219—41.

CALDERONI ÉS TÁRSA

látástervezők
BUDAPEST, V. VÖRÖSMÁRTY TÉR 1. SZ.
(Haas palota.) Alapítva 1819.

Telefon: Aut. 811—48.

Ajánlunk legjobb minőségű papaszemeket, orrcsütyöket és lorngetteket. Hőmérők, lázmérők, aneroíd barometerek. Bor-, pálinka- és tejmérők. Fényképezési készülékek és cikkek nagy választékban.

Kérjen mindenütt Zimmermann fokajit!

Bpesti iroda és lerakot: V. Dorottya u. 12. Telefon: 826—98

Darvas Géza és Tsa

Vállal kávéházi üveges munkákat, valamint tükör készítését és javítását.
Budapest, I. Horváth Miklós út 40. Tel.: Aut. 58-1-21

Kávéházi festési munkálatok

MAGYAR VIKTOR szobafestő és állóló m.
Lakás: VIII. Üllői út 50. Műhely: VIII. Üllői út 62.
Telefonhívó: J. 33-2-64.

AZ ÚJ KÁVÉHÁZ-STILUST TERVEZI ÉS KÉSZITI

eric

MÜTERME, MAGYAR SZÍNHÁZ. TEL.: 34—0—30

Kürthy Antal műasztalos

IX. Ferenc tér 1. Tel.: J. 40-2-32
Rendelésre készít teljes lakberendezéseket és egyes bútorokat, kávéházberendezést, valamint ezek restaurálását. Műbútorok állandóan raktáron.

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

a körülményt a rendőrség által történő előzetes felhívás dacára 30 nap alatt nem igazolná, a kir. pénzügyigazgatóság a kérelmet minden további tárgyalás mellőzésével el fogja utasítani.

A felesleges kiadások alól való mentesítés végett figyelmeztesse az érdekelteket, hogy a köztartozások lefizetésének igazolása nélkül ily irányú kérelmek benyújtása nem célszerű, mert a köztartozások befizetésének igazolása nélkül beadott kérelmek az itt körvonalozott feltételek szemelőtt tartásával fognak elintéztetve nyerni.

Tájékoztatója végett értesíti a kir. pénzügyigazgatóság, hogy amennyiben a köztartozások rendezése igazolható — az illetékes adószámviteli osztály igazolványa a következő tartalmú lesz:

A kerületi adószámviteli osztály igazolja, hogy N. N. ker. uca hsz. a. korlátlan, korlátolt kimerési, kismértékbeni elárúsítási üzlet tulajdonosa a mai napig esedékessé vált köztartozásait lefizette.

Engedélyezett részletfizetések esetén pedig: A ker. adószámviteli osztály igazolja, hogy N. N. ker. uca hsz. a. korlátlan, korlátolt kimerési, kismértékbeni elárúsítási üzlet tulajdonosa hátralevő köztartozásainak befizetésére engedélyezett esedékes részleteket ezeitől pontosan befizette.

Budapest, 1931. december 5-én.

Csilléry s. k.
miniszteri tanácsos.
m. kir. pénzügyigazgató.

A sörgyárak az árpán akarják behozni, amit rossz árpolitikájuk miatt vesztek

Az OMKE f. é. dec. 12-iki számában írja: A magyar sörgyárak a vámvédőlem árnyékában esztendőik óta olyan árpolitikát követnek, ami mindenkit megdöbbentett — kivéve azokat az illetékes tényezőket, akik bírálattal nélkül tülik a sörgyárak kártételeit. A sörgyárak kiváltságos helyzetükben is sűrű mérlegeket produkálnak és kénytelenek a sörforgalom nagyarányú visszaeséséről beszámolni. A sörforgalom nagy visszaesése azonban nem csupán a gazdasági válságnak tulajdonítható, hanem elsősorban a magas söráraknak, amelyek megszüntette a sör versenyképességét a borral szemben. Ahelyett, hogy a sörgyárak áraiik leszállításával lehetővé tennék a sörfogyasztás emelését, ragaszkodnak a magas árakhoz és veszteségeiket most — a gabonakereskedelmén akarják behozni a sörárpa átvétel megszigorítása révén.

A sörgyárak már egy év óta szorgalmazzák a sörárpa átvételi szokványok megszigorítását és azt követelték, hogy a sörárpa oly hibái, amelyek szabad szemmel a mintánál meg nem állapíthatók, mechanikai eszközök segítségével bíraltassanak meg. A csiraképeség megállapításánál a termelői és kereskedői érdekeket semmibevevő kívánságai voltak a sörgyáraknak, amiket a tőzsdetanács ülésén kellő erővel visszautasítottak.

A sörgyárakat fel kell világosítani arról, hogy nem hivatkozhatnak a bécsi, prágai, olomützi és müncheni tőzsdék szokványaira, mert nálunk a termelők még nem tudják sörárpaiban ugyanazt a minőséget produkálni, mint a cseh, osztrák vagy német gazdák, de a közvetítőkereskedelem rendelkezik az olyan szortírozógépek felett, mint a szomszéd országok kereskedői. Ezzel szemben nálunk a sörárpa ára 20—50%-kal olcsóbb, mint a szomszéd államokban és ezért az árdifferenciáért a sörgyárak bátran vállalhatják az árpa szortírozását. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a magas takarmányárak mellett a sörgyárak az árpahulladékok aránytalanul drágán tudják értékesíteni, úgy teljesen indokoltá válik a sörgyárak követelése.

Ennek ellenére a kereskedelem a sörgyárakkal hajlandó volt békés megegyezésről tanácskozni, bár ezen a tanácskozáson is kiderült, hogy nehéz a sörgyárakkal tárgyalni, mert a legnagyobb sörgyár vezérigazgatója kijelentette, hogy ő külön kikötéseket fog tenni az egyes üzleteknél, ha a szokványok módosítására vonatkozó követeléseiket nem teljesítik.

A kereskedelem természetesen nem tart a szigorú feltételektől, mert annak a következménye az lesz, hogy nem fognak a sörgyárakkal üzletet csinálni s a vidéki kereskedők a nagykereskedők útján fogják eladni a sörárpa-t, természetesen 30—40%-kal drágábban,

mint ahogy eddig a sörgyárak vásárolták. Ezzel azonban rájöttek a sörgyárak is, amelyek ezután hajlandóknak mutatkoztak arra, hogy eszélre két évig a jelenlegi sörárpaszokványokat nem bolygatják.

A kereskedők és termelők ellen intézett sörgyári támadás tehát egyelőre kudarcra végződött és eredménye talán csak az volt, hogy a sörgyárak belátják az egész vonalon folytatott politikájuk helytelenségét és észszerűtlenségét.

Tilos magyarul köszönteni a vendégeket az aradi kávéházakban

Dr. Moga Romulusz rendőrkvesztor magához kérte az aradi kávéház- és étteremtulajdonosokat, a főpincéereket és a zenekarok vezetőit, akik előtt felettes hatóságokra való hivatkozással kijelentette, hogy a jövőben tilos a vendégeket magyarul üdvözölni és nyilvános helyiségben elhangzó minden második zenedarabnak román műnek kell lenni. Az étterem- és kávéháztulajdonosok különös megdöbbenéssel hallgatták végig a kvesztor szavait, amelyek kiváltként ott érintették őket súlyosan, hogy minden második zenedarab román szerzemény kell, hogy legyen.

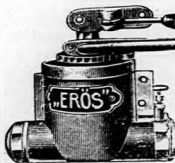
Nem kétséges, hogy a rendelkezés a magyar nóta ellen irányul, azonban vajjon miért kell háttérbe szorulniok az angol és amerikai jazzszámoknak, amelyek szinte kizárólag uralkodnak a zenekarok műsorát. Erthetetlen, miért kell korlátozni ezeket a pattogó jazzszámokat, melyekre úgy a román, mint a magyar közönség egyforma véleménye az, hogy igen jól lehet tárcolni az ütemes melódiájukra. Bizonyos, hogyha történetesen román szerző lenne a komponistájuk és muzsikájuk a tánc követelményeinek megfelel, úgy a magyar, mint a német vagy az osztrák közönség egyaránt szívesen hallgatja őket, ha pedig a kompozíció gyenge volna, a román közönség se szívesen venné őket.

A magyar hallgatók különben is csak a mulatozás kifejlődésekor uralták a zenekarok műsorát és már ezért is megfellejtetlen, miért kell az egész estét minden második számmal román népdalokkal betölteni. Ami a magyar közönség megtiltását illeti, ezen a rendelkezésen nem csodálkoztunk volna tíz esztendővel ezelőtt. Most azonban ez is olyan különös intézkedésnek tűnik fel, mint amikor eltiltották a színpadokról a magyaros motívumú huszároperetteket. Időközben rájöttek Bukarestben arra, hogy ezzel a rendelkezéssel senki sem leti kisebb magyar, mint ahogy a kávé is nagyon jól tudta a multban, hogy kit kell románul és kit magyarul köszönteni. Egyelőre azonban a rideg tény az, hogy a kávéházakból eltűnik a tipikusan magyaros pincéreköszöntés: az „alászolgája...”

Erdélyi Hírlap.

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészövetkezete budapesti mintaraktára, Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. (Bejárat az Eszterházy uccából.) Telefon: J. 302—12.

„ERŐS“

sajtócsukó eladási és karbantartási vállalat
BUDAPEST, VII., ELEMÉR U. 36.
Telefon: 33-9-65.
Javítások, felszerelések és alkatrészek.

KLOSEV, F. VI. Gömb u. 44a. Tel.: 90-0-66

felvonógyár

Használjon kávéházában garderob felvonót. Kérjen árajánlatot.

MARSCHALL JÓZSEFNÉ vad- és baromfi-kereskedő. Főüzlet: VI., Hunyadi tér 4. vásárcsarn. épület. T.: A. 204—56. Telep: VIII., Nagytemplom uca 24. Tel.: József 302—74.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

December 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

December 21-én délután félöt órákor az ipartestület tanácstermében előljárósági ülés.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményéből levont kereseti, felemelt külön- és rokkantellátási adó.

Január 5-ig megfizetendő a novemberi negyed-évi házbér harmadik részlete.

Január 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Január 10-ig tartoznak az adóközőség tagjai december havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Január 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközőségnek.

„Franck”-kávét végy

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást
és a magyar ipart segítő!

Springut Henrik

tojásnagykereskedő
Budapest, V., Vasvári 94. u. 11.
Tel.: Aut. 217—54
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Herceg

Husáru ESTERHÁZY csemege

badacsonyi borok.

Központi lerakat: VII., Rottenbiller u. 58
Telefon: József 435—24.

Füstöltárú különlegességek.

Yestor ételkészítő húskivonat

Minden

ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza, az emésztést elősegíti. Vendégeit megnyeri vele.

BUDAPESTI KRÉTA VEGYÉSZETI GYÁR ÉS KERESKEDELMI RÉSZV. TÁRS. IX., Közraktár uca 12. Tel.: A. 863—51. Kiváló minőségű kávéházi tábla kréta és dákókréta gyártmányai kaphatók a Budapesti Kávékok Aruforgalmi Rt.-nél Budapest, VIII., József krt. 58. Tel.: J. 392—77.

Nagy tüzelőanyagmegtakarítás!
Nincs többé léghuzam, ha

WINDFIX

törv. véd. léghuzamelzárót alkalmaz.
V., Zrínyi u. 1. Gresham-palota. Tel. 825—63.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—00

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack-íz minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávékok Aruforgalmi Rt.
Bpest, VIII., József krt 38. Tel.: J 392-77

LAMMEL FERENC

egészségügyi berendező
Budapest, I. Kende u. 3. Tel.: 58-5-61

A Budapesti Kávések Ipartársulatának
állandó szállítója.
Vízvezeték, fűtés és bádógosmunka.

Alkalmi vételként eladó 1 darab Junkers-Ruh,
használt fehér zománc tűzhely 12 főzőhellyel
4 sütős és 1 db nagy gázüst.

A munkanélküliek javára szóló gyűjtés folyik;
a gyűjtött összegeket szíveskedjék hetenként be-
küldeni.

A Magyar Kávésepari Évkönyv VII. évfolyama
sajtó alatt van, december hónapban megjelenik.

Előljárási ülés. December 12-én hétfőn dél-
után félöt órakor az ipartestület tanástermében
tartja meg az ipartestület előljárási ülést december
havi — ez évben utolsó — előljárási ülését.

A munkanélküliek javára való gyűjtés er-
edménye f. é. december 13-ig 1.090,80 pengő. Ez összeg-
hez a következő kávéházak tulajdonosai és sze-
mélyzete járultak hozzá: Emke, Otthon, Csarnok,
Carlton, Irredenta, Lánchíd, Károlykörtüti tejjó,
Központi kávéház (Mészáros), Club, Pátria, Bodó,
Miénk, Terminus, Szeiffert, Ostende, Belvárosi,
Szabadság, Edison, Philadelphia, Seemann, Par-
lament, József, Keleti, Végvár, Reiner István,
Duna-körz. Ábbázia. Az ipartestület elnöksége
körlevélben hívta fel azokat a kartársakat, akik
járulékaikat mindaddig nem küldötték be, tegyék
meg azt haladéktalanul, mert a segélykérdők szá-
ma igen nagy.

Az ipartestületekről és az ipartestületek or-
szágos központjáról szóló törvényjavaslatot a ke-
reskedelmi miniszter a képviselőház december 9-i
ülésén bejelentette. A javaslat a legközelebb
bizottsági tárgyalásra kerül.

Adóközösségi bevallások. A Budapesti Kávé-
ipartestület elnöksége az elmúlt hét folyamán
körlevélben kérte a testület tagjait arra, hogy az
1931. évre vonatkozó forgalmi adataikat, mint az
adóközösségi az 1932. évre esetleges megalkulását
célzó tárgyalások alapját, haladéktalanul küldjék
be. Mínt hogy ez adatokat a testület tagjainak csak
egy része küldötte be, figyelmünket mindazok
ra, akik az adóközösséghez csatlakozni kívánnak,
ez adatokat sürgősen küldjék be, mert a testület-
nek, illetve adóközösségnek nem lesz módjában
utólagos bejelentéseket figyelembe venni. Beérke-
zett kérdésekre közöljük, hogy hátralekös és ki-
zárt tagok is csatlakozhatnak, ha hátralekösait
december hó folyamán teljesen kiegyenlítik. Ter-
mészetesen az adóközösség csak abban az esetben
alakul meg, ha a m. kir. pénzügyminisztérium a
változott gazdasági helyzetet figyelembe veszi és
a forgalom esékkenését a kiszabandó átalány in-
terestületi tagnak érdeke, hogy pontos adatokkal a
helyzet valódi képének megállapítását lehetővé
tegye.

Gyászoló kávéházak. A múlt napok egyikén a
prágai szállodák és kávéházak egész napon át
hosszú gyászszalókat függesztettek ki. Így akar-
tak a hatóságok eljárása ellen tüntetni, amelyek
a meglevő üzletek súlyos krízise ellenére új szál-
lók, vendéglők és kávéházak nyitására adnak en-
gedélyt. Az üzletek belsejében feketekeretes hir-
detmények voltak kifüggesztve, melyben a szál-
lodás-, vendéglős- és kávéseparosok szövetsége a
vendégipar gyásznapját ismerteti.

**Minden hatósági szerv akcióba lépett a pin-
cérnők ellen.** A Sopronban egyre divatosabbá váló
pincérnői rendszer ellen úgyszólván minden ille-
tékes hatóság frontot csinált. Először a rendőrség
rendezett razziait és indított eljárás több vendé-
glős ellen s most az elsőfokú iparhatóság maga is
szükségesnek találta, hogy beleavatkozzék a kér-
désbe. Az elsőfokú iparhatóság intézkedése egy-
előre nem terjedt tovább, csak addig, hogy fel-
hívja az érdekelt iparosokat, a kereskedelmi mi-
niszter idevonatkozó rendelkezésére.

A soproni kereskedelmi és iparkamara jelen-
tése a tejjók üzletkörü tárgyában. A Budapesti
Kávések Ipartestülete azzal a kérelemmel fordult
a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz, hogy
a tejjók és tejesarnokok üzletkörét a 78.000/1925.
K. M. számú rendelet 130. §-ának kiegészítésével a
következően szabályozza: „Tejjóknak, tejjócsar-
noknak olyan üzletet kell tekinteni, amelyben ki-
zárolag tejet — nyers és forralt állapotban — tej-
termékeket, tejbefőtteket, sajtot, mézet, gyümölcs-
szörpöket, gyümölcskonzerveket és a felsorolt cik-

kekkel fogyasztani szokott péksüteményeket szol-
gáltatnak ki. A tejjókban szeszes italt kiszolgál-
tatni egyáltalán nem szabad és azokban semmi-
félé jatek: billiárd, dominó, stb., stb. nem folytat-
ható.” A miniszter úr 1931 október 29-ikén 159.523—
XI. szám alatt kelt leiratával véleménynyilvánít-
ás végett közölte a kamarával e javaslatot, arra
nézve is nyilatkozatot kérve, hogy a tejjó vagy
tejesarnok céljaira szolgáló helyiségben egyidejű-
leg a kifőzőipar is gyakorolható legyen-e? (3092.)
A miniszter úrnak a következő jelentést tették:
A tejjók és tejjócsarnokok üzletkörünek a Buda-
pesti Kávések Ipartestülete által javasolt módon
való szabályozását kerületünk érdekeltsége is
megfelelőnek találja, mert e szabályozás egyrés-
zről elég mozgási lehetőséget ad a tejjóknak, más-
részt elejét veszi annak, hogy a tejjók üzlet-
körü önkényesen tágíttassék és a kávémozdi vagy
kávéházi ipar sajátos munkakörébe is behatoljon.
Ezzel szemben a kifőzőiparnak egyidejűleg a tej-
jó vagy a tejjócsarnok céljaira szolgáló helyi-
ségben való gyakorolhatóságát érdekeltségünk a leg-
nagyobb mértékben aggályosnak találja, mert ez
nem jelentene mást, mint a tejjók vagy tejjó-
csarnokok üzletkörünek a tervezett szabályozáson
lényegesen túlméno kiterjesztését, illetve a kifő-
zők vendéglőipari téren amúgyis erősen érezhető
üzleti versenye fokozását. Érdekeltségünk egyér-
telmű óhaja ezért, hogy a kifőzőiparnak a tejjók
és tejjócsarnokok üzleti helyiségében való gy-
akorlása semmiesetre se engedessék meg.

A „gyár” elnevezés használata azoknál a cé-
geknél, amelyek üzeme nem felel meg az ipartör-
vény által előírt gyári iparüzés feltételeinek, tisz-
telességtelen verseny. A választott bíróság konkrét
ügyből kifolyólag kimondotta, hogy az üzem,
amely cégének megjelenésénél a „gyár” jelzőt
használja, anélkül, hogy üzemében elemi erővei
hajtott munkagépeket használna és állandóan leg-
alább tíz alkalmazottat foglalkoztatna és kizáró-
lag továbbeladók részére történik, vagy pedig a
fogyasztók részére is árusít, de legalább húsz al-
kalmazottat foglalkoztat, avagy elemi erővel haj-
tott munkagépet használnak ugyan, de állandóan
legalább 25 alkalmazottat foglalkoztatnak, tisz-
telességtelen verseny elkövetésében válik vétke-
ssé.

Sem moratórium, sem stillhalte nem lesz kis-
iparostartozásokra. Az Országos Kézműves Tesz-
tület felterjesztést intézett a kereskedelemügyi
minisztériumhoz, amelyben kérte az adósvédelmi
intézkedések kiterjesztését a kis- és kézművesipar-
osokra is. A kereskedelemügyi miniszter válaszá-
ban, melyet az OKT feliratára elküldött, a bel-
földi hitelélet nehézségeire való hivatkozással el-
utasítja úgy a kisipari moratórium, mint a still-
halte gondolatát.

A Margitsziget ásványvízüzemét bérbevette a
szénsavkartel. A Margitsziget ásványvíz-
üzemét tizenöt esztendőre bérbevette a
Magyar Szénsavterkeztető Rt., mely a fővárosi
szénsavgyárak kartelalakulata. Annak ellenére,
hogy illetékes helyen megáfolták a hirt, jelent-
heftük, hogy a bérbevétel tényleg megtörtént és
pedig évi 40 000 pengő bér ellenében 15 esztendőre.
A bérbevevő szénsavkartel köteles esztendőnként
hárommillió liter vizet átvenni.

Kerlított felelőségű társaságokról és az úgy-
nevezett csendes társaságokról szóló 1930. évi V.
törvény végrehajtási utasítását az érdekelték
hosszas kérelmezése után most adta ki az igazság-
ügyi kormány. A rendelet a törvény életbelépé-
sének napját december 5-én állapította meg. A hit-
es könyvvizsgálási intézményt a rendelet tel-
jesen átszervezi. A törvény által meghatározott fel-
adatkörben csak az járhat el, aki az erre a célra
szervezett vizsgálóbizottság előtt könyvvizsgálói
képesítő vizsgát tett. Vizsgára viszont csak azt le-
het bocsátani, aki magyar állampolgár, legalább
20 éves, főiskolai végzettsége van, a főiskolai ok-
levél megszerzése után pedig legalább öt éven át
mint könyvszakértő hivatalosan működött. A le-
tett vizsgáról szabályszerű oklevelet kell kiállít-
tani és az oklevél feljogosít a „hites könyvviz-
sgáló” cím használatára. A hites könyvvizsgálót a
társaság vagyoni viszonyaihoz mért díjazás illeti
meg. Olyan társaságnál, mely saját aktiváját ké-
pező árúk forgalombahozatalával vagy előállítá-
sával foglalkozik, az utolsó évszáz mérlegben fel-
tüntetett összeg után kell számítani a díjazást és
pedig 15.000 pengőig 300 pengő, a többlet után
30.000 pengőig további 300 pengő, stb. 300.000 pen-
gőnél 0,4 százalék, egymillió pengőnél 0,15 száza-
lék, a 15 millió pengőt meghaladó összeg után 20

KÁVÉHÁZI
Weisz Béla

Telefon: 215-50
Budapest, VI., Lázár u. 16. (Operánál)

tapéták nagy
választékban
munka legjobb
kivitelben

Ha küldönere van szüksége
KÖZPONTI BOYT HIVJON.
Telefon: József 408-72 és József 322-20.

TÖKELETES

Optima
JATEKKARTYA
GYARTJA: HAMBURGER- és BIRKHOLZ
BUDAPEST.
TELEFON: 1. 902-57, 903-46

Tokaji óbor szamorodni pecsenye literes palack
palack P 1.20 fill., aszúbor 1920 évi 3 p^utonos eredeti
0,5 l. palack P 2.80 fill. **Fuchs László, Tolcsva**
tokajhegyaljai bortermelő budapesti V., Nádor ucca 20.
lerakotában.
Telefonon megrendelt árut házhoz szállítunk.

WARHANEK C.

halkonzervgyára
BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN U. 8-10.
Telefon: 921-13 és 921-14.

Erdélyi nagybányai fajalma

Jonahán, Parmen, Ranett, Batul, Belför, Kormos, Török-
bálint, London peppin (calvill), Sovári **telálló** fajtak-
ból vegyesen kezzel szedett szép áru 10 kg-os posta-
csomagban inc. láda és portó 1-3 postazónáig P 12,60,
3-5 zónáig P 13,60.
Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett
Szimonisz Béla gyógyszerésznél, Budapest, I.,
Ráth György-u. 4. Budapesti házhozszállításnál 1 pengő-
vel olcsóbb, Telefonhívó: Aut. 55-2-11.

Vállal kávéházi berendezések készítését,
átalakítását. Parkettkészítést és javítást.
Gulyás János

épület- és butorasztalos VII., Thököly út 46.
Telefon: 376-95

ASZTALOSMUNKÁLATAIT
faredőnyeit, mindennemű napellenzőit lehet
jutányos árban beszerezni
KRAMER IMRE műasztalosüzemében
Budapest, VI., Csengery ucca 63/a
Átalakítások, javítások pontosan eszközöltetnek
Telefon: Automata 171-74. Alapítástól 1919.

Hacker és Társa
chinnezüst- és alpakkaárúk
Budapest, VII., Síp-u. 6.
Telefon: József 354-55. -

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I., Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
**Friss sütemények és sürtangli külön-
legességek.** Előkelő szállodák és éttermek
állandó szállítója.

JÉ G szállítást vállalja
és kifogástalanul teljesíti
ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég
Budapest, VII., Hajtsár út 153.
Telefon: Zugló 63-23

ezer pengő. A hites könyvvizsgálók fegyelmi ügyeiben erre szervezett fegyelmi bizottság jár el, mely három tagból áll. A határozat szóhat: felmentésre, megintésre, pénzbírságra, a működésre meghatározott időre való eltámasztásra. végül a hites könyvvizsgálói cím és jogosultság elvonására. A fegyelmi bizottság határozata a büntető felelősségrevonást nem érinti. A rendelet végül megszabja azokat a feltételeket, amelyek mellett a részvénytársaságok korlátolt felelősségű társaságokká alakulhatnak át; mindegyik társág törzsbetéteinek legalább ezer pengőt kell kiténie.

Új rendelet a közforgalomban hitelesített állapotban használandó mértekek és mérőeszközök, valamint mértékjelölési kénszer alá eső mértéktárgyak forgalombahozatala ügyében. A kereskedelmi miniszter 164.543—1931. számú rendelete értelmében a címben megnevezett üvegedények, stb. hitelesítéséről az ipari vagy kereskedelmi vállalat tartozik gondoskodni, amely az említett mértéktárgyakat Magyarországon előállítja, illetőleg, amely azokat a külföldről behozza. A miniszter egyben elrendelte, hogy keresmai palackok, ivóedények, tejespalackok és tejárusításra szolgáló egyéb tartályok mértékjellel és irtartalomjellel csakis hitelesített állapotban hozhatók forgalomba. Azok a kereskedők, akiknél mértékjellel és irtartalomjellel ellátott hitelesítetlen tejespalackok és ivóedények vannak eladásra készen raktáron, készletüket az említett tárgyak minőségének és darabszámának feltüntetésével az illetékes m. kir. mértékhatóság hivatalának a jelen rendelet kihirdetésétől számított két héten belül bejelenteni tartoznak. Az említett készleteket 1932. év július hó 1-ig vagy el lehet adni magánhasználatra, vagy pedig be kell mutatni hitelesítésre.

Az iparosság pusztulása. A sok panasz után most a számok rideg igazmondása is igazolja, hogy az iparosság az utóbbi időben az összeroppanás szélére került. A statisztika szerint az 1931. év első felében 3622 iparjogviszonyt adtak vissza tulajdonosaik, ami azt jelenti, hogy a főváros területén havi 600-as átlaggal szűntek meg az önálló iparüző és kereskedő existenciáik. Egészen bizonyos, hogy akik visszaadták jogosítványukat, nem azért tették ezt, mert két kezük munkájával annyit szerettek, hogy öreg napjaikra nyugodtan hajthatják le fejüket, mert munka nélkül is tisztességes megélhetést biztosítottak maguknak, hanem azért, mert a reakció nehezező különféle állam- és egyéb terhek alatt összerokadtak. Egy másik számadat a tanoncok számának igen nagy apadását mutatja. A múlt év óta 1155-tel fogyott a fővárosi tanoncok száma. A székelyfővárosi közoktatásiügyi ügyosztálya most tette közzé a tanonciskolákban beiratkozott inasok nyilvántartását, melyből megállapítható, hogy a múlt év 15.936 tanoncaival szemben ezidén csak 14.781 tanonc iratkozott be a fővárosi iparstanonc fiú- és leányiskolákba. 1155-el kevesebb az idén a tanoncok száma, mint a múlt évben, ami 40 teljes tanoncosztály megszűnését jelent. Érdekes az is, hogy az 1155-ös nagymérvű esőcsökkenésben a leánytanoncok száma mindössze 16-tal szerepel, ellenben fiúknál a esőcsökkenés 1139.

A munkaadó igazolványának (beteglapoknak) az intézetnél való benyújtásra, az alkalmazott elmulasztott bejelentését nem pótolja. A munkaadó a beteg jelentő alkalmazottjának kiadta a munkaadói igazolványt, a munkaviszony bejelentését azonban nem teljesítette, mert úgy vélte, hogy az alkalmazott a beteglapot amúgy is benyújtja az intézetnek s ezáltal a munkaviszonyról is tudomást szerez az intézet, tehát az alkalmazott bejelentése felesleges. A Munkásbiztosító Felsőbíró-ság azonban kimondotta, hogy a munkaadói igazolvánnyal (beteglappal), még ha az a 8 napi bejelentési határidőn belül jut is el az intézethez, az alkalmazott bejelentése megtörténtnek nem tekinthető azért, mert a bejelentéseket a törvényes rendelkezésekkel előírt úrlap (Bejelentési jelentő-lap) felhasználásával kell teljesíteni s ehhez képest a munkaadói igazolvány a bejelentést egyáltalában nem pótolja.

Érdekes kúria döntés az üzletátruházások dolgában. Rendkívül érdekes elvi döntést hozott az üzletátruházási ügyekben a Kúria. A debreceni Gambrinus-étterem tulajdonosát, Dézsi Lászlót, egyik hitelezője elárvereztette. Az árverésen a vendéglő berendezését és felszerelését maga a hitelező vásárolta meg Dézsi László erre bejelentette a háztulajdonos Debrecen városának, hogy a helyiség bérletéről lemond. Ugyanekkor Dézsi István, a volt tulajdonos fivére, közölte a várossal, hogy a helyiségre ő reflektál. A város erre a bérlet szerződést meg is kötötte Dézsi Istvánnal, aki a pénzügyigazgatóságtól meg is kapta a saját nevére szóló italmérségi engedélyt, az üzletet kinyitotta és saját neve alatt tovább folytatta. Még kell jegyezni, hogy még ez előtt a régi tulajdonos visszaadta a saját iparengedélyt és italmérségi engedélyt is. Az új üzlet, tehát Dézsi István neve alatt ment, az éttermet azonban továbbra is Dézsi László vezette. —

Amikor erről a körülményről a Gambrinus-étterem egyik régi hitelezője, a Belatiny Arthur cég értesült, a Dézsi Lászlóval szemben fennálló 8000 pengős követelése behajtása iránt Dézsi István ellen pert tett folyamatba s fölé ennek az összegnek a megfizetését, mint jogutódolt követelte. Dézsi István a fizetést megtagadta és a perben azzal érvelt, hogy ő az üzlethez nem szerződés útján jutott, vállalkozásának a régivel semmiféle összefüggése nincsen, a berendezést pedig csupán bérbevette az árverési vevőtől, aki különben fivérének szintén hitelezője volt. A debreceni törvényszék, majd a debreceni ítélőtábla ezt az érvelést el is fogadta és a keresetet elutasította. A Kúria ezt a döntést megváltoztatta és ítéletében kimondotta, hogy a régi cég tar tozásáért az üzlet átvevője felelősséggel tartozik. Az indoklás szerint valamely vendéglő főértékét a megfelelő helyen levő üzlethelyiség, az ehhez kapcsolódó fogyasztó és vevőkör, a vendéglő elnevezése és az üzem folytatásának lehetősége alkotja. Ehhez képest a berendezés és felszerelés kérdése rendszerint alárendeltebb jelentőséggel bír. Abból a körülményből, hogy az új tulajdonos a réginek testvére, hogy az étterem a régi név alatt működik, hogy továbbá abban a régi tulajdonos is tevékenykedik, a Kúria az üzletazonosságát megállapította, sőt leszögezte azt is, hogy a tényállás szerint nyilvánvalóan a Dézsi Lászlóval történt előzetes megállapodás folytán jutotta fivére abba a helyzetbe, hogy az üzmet folytathassa. Ehhez Dézsi László azáltal, hogy a bérletéről és az italmérségi engedélyről lemondott, járult hozzá s mivel fivére ezeket az előnyöket igénybe vette, felelős a régi tartozásokért, még pedig annak ellenére, hogy a berendezést és felszerelést nem vette át, hanem csak bérlti az árverési vevőtől. — Egészen bizonyos, hogy a Kúria feltüntetelt döntése a hasonló ügyekben a perek egész légióját fogja maga után vonni.

Milyen alkalmazottnak tekintendő a zenész? Az egyik nagy zenekarban előbb mint első zenész, majd zenekarvezető, később mint napidíjas zenész, végül pedig mint gramofonkezelő állott a felperes az alperes cég szolgálatában. A felperes állását valamilyen indokból felmondatták és ekkor felperes felmondási igényének megállapítása végett a bírósághoz fordult. Azt vitatta keresetében, hogy ránezve is érvényben van az 1910—1920. M. E. számú rendelet intézkedése és így őt is megilletik a tisztviselőkre vonatkozó felmondási jogok. Az ítélőtábla Löw-tanácsa 3020—1931. számú határozatában megállapította, hogy felperes sem kereskedősegédnek, sem ipari tisztviselőnek nem minősíthető és így szolgáló viszonyára a tisztviselőkre vonatkozó rendelet nem alkalmazható.

Romániában megalakulnak a munkaügyi bíróságok. Hírt adtunk arról, hogy Románia egész területén bevezetik a választottbíró-ságok rendszerét olyformában, hogy a különböző törvényszékek mellett a törvényszéki tanácselnökök vezetésével „arbitráj” bizottságokat alakítanak, amely bizottságokhoz a választottbíró-sági rendszer alapján a felek választják ki az illetékes ügy bíróját. Ilyen választottbíró-ságok elé kerül minden olyan ügy, amely magánfél és iparos, iparos és gyáros, vagy iparosok és szállítók között merül fel.

November 1-én sok üzletbérleszállítás volt Budapesten. A boltbérlek leszállítására irányuló akciók nem maradtak hatás nélkül. Ha kormányrendeletek nem is történtek, számos esetben békés megegyezés alapján lejjebb szállították a háztulajdonosok kereskedő és iparos bérlőik boltbérlet november elsejével. Kereskedő- és iparoskörökben több konkrét esetről tudnak, amikor 10—15 százalékos üzletbérledukció történt. Bizonyos, hogy a helyzet kényszerítő erővel áll a bérlők oldalára, mert az évekel ezeltől sorozatosan történt üzletbérlemelés reakciója igen súlyos bérlőre és bérheadóra egyaránt.

Az „ingyen” hirdetése a versenytörvénybe ütközik. A különböző zsürik és választottbíró-ságok, valamint a különböző tisztességtelen versenyperrekl kapcsolatosan a törvényszékek is igen gyakran foglalkoztak a különböző „ingyen” juttatások hirdetésével. A most közölt elvi jelentőségű döntés befejezi ezt a kérdést. A döntés szerint ugyanis kereskedelmi üzlet alaptermészetével és céljaival ellenkezik az, hogy a kereskedő bármit is „ingyen” adjon a vevőnek s ha az „ingyen” juttatásnak az árakban való beszámítása a felületes szemlélt elől burkolt marad is, ez mit sem változtat azon, hogy a kereskedő „ingyen” semmit sem adhat. Az „ingyen” hirdetés tehát mindenképen ellenkezik a tisztességes reklám követelményeivel.

OTI járulékok fix esedékessége. Az OTI igazgatósága olyan értelmű határozatot hozott, hogy az egyéni bejelentést teljesítő munkaadókra kirótt társadalombiztosító járulékok, baleseti díj és költségtartozás, a fizetési meghagyás kézbesítésének napjára való tekintet nélkül, a járulékidőszakot követő hó utolsó napján váljon esedékessé. A módosítás szerint tehát pl. az 1931 szeptember 28—október 25-ig (október havi járulékok) terjedő számfeljéti időszakra kirótt járulékok 1931 november 30-án lennének esedékesek s így ettől az időponttól történe a késedelmi pótlék felszámítása, ha a munkaadó a járulékait eddig az időpontig nem fizetné be.

A munkaadó felelős a tanonc kiképzéséért. A tanonc érdekeinek védelme ügyében a budapesti kereskedelmi és iparkamara az alábbi elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalását teszi

Renoválási munkálatok.
Kávéházi festésekben specialista
özv. Vöröscsáky Imréné
mázolómeister, VIII. Baros u. 82. Tel.: J. 32-4-38

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmenthali, Derby sajt
kávéházakban nélkülözhetetlen

Fried Zsigmond és Fia
kávéházi és vendéglői berendezők

VII., Király u. 40. Telefon: 291—34.

Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegaruk fentiek kölcsönzése Költségvetés díjlatlan.

Világ-szabaldalom!

Magyar gyártmány!

Ne fűtsön az uccára!

„ABA” szab. szabályozható ajtó- és ablakreleázáró megszünteti a légvezetést, megakadályozza a por és korom behatolását, tömpti a beszűrődő utcaajt. Kérjen díjlatlan kötelezettség nélkül bemutatást!

10-9-8-7 telefonon

Üzem és Háztartás Racionalizáló Vállalat
Balázs Arthur cégtől. Budapest, V. Arany János u. 10.

FRANÇOIS

PEZSGŐ

Kávéházak, vendéglők megszokott szilveszteri ajándéka az

újévi léggömb

amit eredeti új formákban, pompás új színekben, legszebb és legváltozatosabb kivitelben, legprimább minőségben, legolcsóbb árban szállít hosszú évek óta

*Horváth Ferenc, Bpest, VIII. Feske-uca 5.
Kérjen idejekorán mintázott árajánlatot!

Parketta díszlet munkálatokat mindenféle formai kivitelben. Új és régi parketta munkálatokat állag árban vállal

Vissák László
Budapest, VIII., Tisza Kálmán tér 6
Telefonhívó: József 364-52.

Kávéházak villanyfelszerelési munkálatai

Justus villamosági vállalatnál

VI., ANDRÁSSY ÚT 56.
Telefon 182—29.

közzé: Ha valamely munkaadó a tanonei azért nem tudta kiképezni, mert megfelelő munkája nem volt, ebből a tanoneira háramló kárért a munkaadó felelős, mert köteles lett volna gondoskodni a tanszerződés felbontásáról és alkalmas adni a tanoneknak másuttal való elhelyezkedésére. Az ipartestületnek feladata a tanone további elhelyezkedésében való jóindulatú segédkezést nyújtani.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Munkakönyvek kötelező ki- és bejelentéséről. Újabbban sűrűn tapasztaljuk, hogy kartársaink bejelentési kötelezettségeiknek csak hézagosan és késedelmesen felelnek meg. Ez okból következőket ajánljuk az érdekeltek figyelmébe: Az 1884. évi XVII. tc. 104. és 106. §-ai intézkednek az alkalmazott munkakönyveinek kötelező be- és kijelentéséről. A munkabábelés alkalmával köteles a főnök a munkakönyvet átvenni és az alkalmazott alkalmazását a munkakönyv bemutatásával legkésőbb két hét alatt az ipartestületnél bejelenteni. A munkából kilépéskor a főnök a kilépést az iparhatóságnak bejelenti s a munkakönyvet a kilépő alkalmazottnak átadja. Felhívjuk t. tagjaink figyelmét mind saját, valamint az alkalmazottaik érdekében, hogy a kötelező be- és kijelentéseknek mindenkor tegyenek eleget, mert aki a törvény rendelkezésének nem felel meg, kihágást követ el és pénzbüntetéssel sújtható.

Zwack-likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös esemegeort készíti. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del zárt palackban szintén 1.80 P.

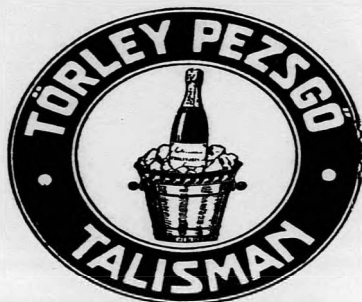
Érdemes ipari munkások jutalommal való kitüntetése. A kereskedelmi miniszter a budapesti kereskedelmi és iparkamara területén olyan 30 kézműipari és gyári munkás közt, akik legalább 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül egy munkaadónál, ötvenedik életévüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben vagy jutalomban nem részesültek, harminc darab egyenként 100 pengős jutalmat oszt szét. A kitüntetettek elismerő oklevelet is kapnak. Erre a miniszter a kamara útján pályázatot hirdet, melynek határideje 1932. évi február hó 15-ike. A részletes pályázati feltételek a budapesti kereskedelmi és iparkamara portájánál (Alkotmány u. 8.) kaphatók. A pályázati feltételek pontosan betartandók, mert enélkül a pályázat figyelembe nem vehető.

Ajándékozás az üzleti életben. Nagyon érdekes újabb határozatot hozott a budapesti zsűri az üzleti ajándékozások kérdésében. A határozat szerint oly ajándékozás, amely a versenytárs üzleti politikájának állandó tényezője, vagyis a rendszeres ajándékozás, az üzleti tisztesség szempontjából kifogásolható, mivel ellenkezik a kereskedelem és ipar folytatásának lételemével. Általában tehát az időre nyújtott olyan ajándékok, ajándéktárgyak, amelyek a versenytárs üzleti fogalmába bele nem illelnek, ugyancsak kifogás alá esnek, mivel ezt az ajándékozást, mint nem versenytárs, szükség szerűen áron alul adja és annál is inkább, mert ajándékról lévén szó, azoknak az értékét túlbecsüli. Az ilyenfajta eladás pedig jogosulatlan verseny támogatást a szakmabeli kereskedelemmel szemben, miéért is az érdekeltek által joggal kifogásolható.

Megváltozik januártól kezdve a távbeszélő-üzenetek díja. A kereskedelemügyi miniszter a távbeszélőüzenetek díját a jövő évi január elsejétől kezdődőleg újból szabályozza. Az eddigi szószám-minimumot 20 szóról 10 szóra szállítja le s a 10 szavas üzenet díját a budapesti hálózatban az eddigi 42 filléres legkisebb díj helyett 28 filléren állapítja meg, amelyből 14 fillér az üzenet szódíjára, 14 fillér pedig a bemondással kapcsolatos beszélgetésre esik. Többszavas üzeneteknél a szódíjat ugyancsak 10 szavanként számítják s az egyszerre bemondott több üzenetért pedig a 14 filléres beszélgetési díj csak egyszer jár.

Jószok a kávéházban. Londonból jelentik: Melbourne-ben annyira divatbajították a jövődömdők, hogy a legtöbb szálloda, kávé- és teaház személynete közt tenyér- és kristály-jósnókat is alkalmaz, akik feltűnő keleti öltözetben járnak az asztalok körül s a vendégeknek csekély díjért jósnak. Elfoglaltságuk különösen nagyobb lövősenyek idején éri el tetőpontját.

Numerus elausut követelnek néhány esztendőre a prágai szállodások a szállodai koncessziók tekintetében, mert megállapításuk szerint a prágai szállók fele is elegendő volna az idegenforgalom ellátására. 1928-ban 632.000 külföldi vendége volt a cseh fővárosnak, az idén ez a szám legfeljebb 400.000-re ruhgat. Az amerikai vendégek tavaly 32 millió cseh koronát hagytak Prágában, az idén legfeljebb 17 milliót. Az idegenforgalom nagyarányú csökkenése teljesen fölöslegessé teszi új szállodai engedélyek kiadását.

TEÁBÓL

kávé csak a leg-primább minőségeket használja és a tea beszerzésénél ügyeljen arra, hogy teája friss termésű legyen.

Szerezze be szükségletét a

**Budapesti Kávésok
Áruforgalmi
Részvénytársasága**

garantáltan kipróbált ezidei termésű, kitűnő, zamatos

**Imperial-, Royal-,
Lipton-, és egyéb finom
teakeverékeiből.**

**Érzékeny
fájós
lábakra**

készítik orvosok által elismert új találmányú gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színből 30 pengőtől NYÁRY gyógycipő, Szondy uca 25. Gyógycipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismeretűt.

Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen lábátvilágítás.

Ifj. Grünwald Mór

Budapest, IV, Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39

Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

**Budapesti
Közponfi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ.**

VII, Rottenbiller uca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Közte Budapest”

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódi-áragára. — Óvakodjunk az utánzásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17.

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapított 1824.

„MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
A. HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZÉT
EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Göztl lipot „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 95-8-27.

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás

WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.

Bpest, I., Márvány u. 44. Telefon 544-16.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya